

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

BIJ DE JAARWISSELING

Wij willen onze mede-redactieleden, medewerkers en lezers bij de intrede van het nieuwe jaar van harte Gods zegen toewensen.

Ds. G. Blom.

VAN DE ADMINISTRATIE

Vooreerst een vriendelijk verzoek aan al onze abonnees om goede nota te nemen van hetgeen bericht werd in het no. van 17 dec. j.l., n.l. dat het abonnementsgeld wegens de verhoogde drukkosten verhoogd moest worden en nu bedraagt f 8,- voor de zesde jaargang, die zal eindigen D.V. 31 dec. 1971. Van vele abonnees werd het abonnementsgeld van de 6e jaargang reeds ontvangen, daarvoor onze hartelijke dank. Extra mochten wij weer ontvangen f 103,50, terwijl wij weer zes nieuwe abonnees konden noteren. In het jaar 1970 kon ons blad weer ongehinderd verschijnen, dankzij de vele giften die werden ontvangen. Vele abonnees ontvielen ons in 1970 door de dood en anderen moesten om verschillende redenen bedanken. Toch mochten wij in 1970 met ca. honderd abonnees vooruitgaan. Wij willen ook voor 1971 ons blad bij al onze abonnees aanbevelen, zowel in het werven van nieuwe abonnees als in het zenden van een extra gift. Ons blad moge bij den voortduur blijven beantwoorden aan zijn naam: Bewaar het Pand. Tenslotte nog een vriendelijk verzoek. Wie kan mij helpen aan het juiste adres van Mej. L. Huivenaar, Menestraat 42, Rotterdam? Ons gironummer is 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, Kwartelstr. 74, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

Heere is vergeving". Dit doet hem biddend, smekend gaan naar het heiligdom. En tevergeefs? Neen! Hij verkrijgt wat hij zoekt. In en door het bloed des Lams vergeeft de Heere. Staande in het heiligdom kan hij zingen:

Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.

Wie nu op de oudejaarsavond buigt voor de Heere, zich stelt voor de Heere als de tempelganger, hoort het Evangelie der genade. Verneemt van de vergevingsgezindheid des Heeren. En wanneer dan het jaar 1970 wordt afgesloten, afgesloten met al zijn onuitwisbare zonden en ongerechtigheden, ontsluit zich de poort van Gods genade. Het zilveren bazuin-geluid der verlossing wordt gehoord en de nodiging des Heeren: „Komt dan en laat ons samen rechten, zegt de Heere; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte sneeuw". In dat gericht komt men niet om, maar wordt men behouden. Gereinigd, verzoend met God door bloed. Geroemd wordt in de vergevende liefde Gods in Christus. Gesterkt en vertroost kan men het nieuwe jaar ingaan, want ook voor 1971 geldt: „Bij U is vergeving".

In het nieuwe jaar zullen er weer zonden zijn. In het nieuwe jaar zal men zijn zondige aard hoe langer hoe meer leren kennen, maar God blijft getrouw. Getrouw in het leven van een boetvaardige. Met gouden letters staat geschreven boven de poort van 1971: „Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid". „Israël hope daarom in het nieuwe jaar op de Heere; want bij de Heere is goedertierenheid en bij Hem is veel verlossing. En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden".

M. C. Tanis

MEDITATIE

Voor een boetvaardige een vergevend God

*Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat;
Heere! wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving.*
Ps. 130 : 3, 4a

We staan weer bij de grens van een nieuw jaar. Het jaar 1970 is haast ten einde. Op de laatste avond van het jaar vermenigvuldigen zich de gedachten. Ieder staat een ogenblik stil bij het jaar, dat achter ligt. De balans wordt opgemaakt. Men gaat na wat het jaar gebracht heeft. Dat er bij ons zij de rechte bezinning. Dat we gelijken op de man, die we horen spreken in Psalm 130. Hij is op weg naar Sion. De plaats van de grote Koning. Naar 's Heeren woonplaats wil hij gaan. Hij wil verschijnen voor Zijn ogen. Echter op de weg naar het heiligdom des Heeren grijpen hem de heilichheid en de reinheid des Heeren aan. Het treft hem, dat alleen hij, die rein van handen en zuiver van hart is, de berg des Heeren zal kunnen beklimmen. Zal kunnen staan in de plaats Zijner heilichheid. Nu rein van handen en zuiver van hart is hij niet. Hij is onrein. Melaats van de hoofdschedel af tot de voet-zool toe. Hij kan voor Gods aangezicht niet bestaan. Zijn ongerechtigheden staan hem voor de aandacht. Vandaar de hartelijke belijdenis: „Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat; Heere, wie zal bestaan?"

Op de oudejaarsavond past ons deze belijdenis. Immers, wie zijn we geweest in het afgelopen jaar? Onze zonden waren vele. Zonden van bedrijf en nalatigheid. Hebben we steeds gewandeld voor het aangezicht des Heeren? Van dag tot dag? Zijn we voor ons gezin geweest, die we zouden moeten zijn? Ging het tijdelijk en geestelijk welzijn van onze kinderen ons steeds ter harte? Was er in ons gezin een dienen van de Heere? Heerste in ons gezin een christelijke geest? Hoe was onze kerkgang? Wie waren we in de samenleving? Had het gebed de voornaamste plaats in ons leven? Was er het zich voortdurend stellen voor het aangezicht des Heeren in geest en waarheid? Was er het ware belijden van onze zonde en schuld? Het smeken om Zijn genade? Het vragen om de hulp en de leiding van de Heilige Geest? Bleek de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens? Wie nu de ware zelfbezinning kent, zal op de oudejaarsavond zijn schuld zien. En belijden voor de Heere. Wie nu zijn zonden belijdt, zal buigen voor Gods recht. Zo was het bij de tempelganger. Hij ziet voor zich de heilige Rechter en wanneer de Rechter de ongerechtigheden gadeslaat, zal hij niet bestaan. Zal hij niet staande kunnen blijven. Op duizend rechterlijke vragen is er niet één antwoord ter verontschuldiging. Beleden moet worden: „Wee mij! Ik verga!"

Werd het voor ons bewustzijn reeds schrikkelijke werkelijkheid wat deze boeteling in Psalm 130 met geheel zijn hart uitsprak? Wee de mens, die bij het belijden van 's Heeren heilichheden, van Zijn onkreukbaar

recht en van zijn zondaar zijn toch in de praktijk van het leven deze waarheden loochent en er geen rekening mee houdt.

Van nature doen we dit allen. We hebben het wel over een bepaalde zonde en over onze tekortkomingen, maar daarnaast is er nog zoveel goeds in ons leven. We kunnen ons ook zo gemakkelijk richten op de barmhartigheid en de liefde des Heeren, maar God is ook rechtvaardig. Hij ziet de zonden niet door de vingers. De Heere kan de zonde niet ongestraft laten. Zou Hij dit doen, dan zou Hij Zijn gerechtigheid schenden. Hij zou Zijn Naam teniet doen. Zijn Naam is niet alleen Jehovah, maar ook Adonai. Die naam spreekt ons van Zijn rechtvaardige heerschappij over al Zijn schepselen. Die Naam kent de tempelganger. Hij buigt voor die Naam. Hij belijdt: wanneer U met mij handelt naar Uw Naam, dan is het eeuwig kwijt. Wanneer nu het ontdekkende licht van de Heilige Geest in ons leven valt, wordt ook door ons voor die Naam gebogen. Dan gaan we onze zonden van twee zijden kennen. We leren ze kennen in hun eenheid en in hun veelheid. We zien, dat we een kwade boom gelijk zijn. De zonde, de ongerechtigheid is de wortel; de stam, de takken en de bladeren en vruchten openbaren de verdorvenheid van die wortel in een veelheid van overtredingen van Gods heilige wet. Door deze zelfkennis gaan we het vonnis der wet ondertekenen. Het zou rechtvaardig zijn wanneer dit vonnis voltrokken werd. Maar ziet eens wat er gebeurt. In plaats van voltrekking van het vonnis, valt het licht van Gods genade op ons levenspad. Het licht, dat straalt vanuit de kribbe van Bethlehem. Het licht, dat afstraalt van Golgotha's kruis. Christus heeft genoeggedaan aan Gods onkreukbaar recht. Hij heeft de last van Gods toorn gedragen. Hij is het Schuld- en het Zoenoffer. Het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegdraagt. In dit Lam Gods schittert Gods liefde. God heeft Hem de zonde en de ongerechtigheid toegerekend. Hij deed de ongerechtigheid op Hem aanlopen. Daardoor is er vergeving bij God. Vergeving voor een zondaar. Voor een wetsovertreder. Voor een ongerechte. Voor een boetvaardige. Vergeving, welk een rijk woord. Een woord, dat ons spreekt van heil. Het oorspronkelijke woord is afgeleid van een woord, dat „besprengen" betekent. Op de grote verzoendag werd het verzoendeksel besprengd met bloed, maar ook het volk werd besprengd met bloed. Door het bloed is er vergeving. Het woord vergeving zegt ons ook, dat er de bereidheid is om te vergeven. Bij de Heere vergeving. Bij Hem ook de bereidheid om te vergeven. Welk een troostrijke gedachte, welk een hoopvolle zekerheid voor de tempelganger: „Bij de

De Christinnereis is voor jong en oud

48.

Nu trokken de pelgrims weer verder en gekomen op de plaats waar vroeger Kleingeloof geplunderd was, stond daar een man met uitgetrokken zwaard en met bloed bespat.

„Wie zijt gij?” riep Stoutmoedig hem toe. De man gaf ten antwoord: „Ik heet Verdediger van de Waarheid. Ik ben een pelgrim en op reis naar de Hemelstad. Nu ben ik onderweg door drie mannen overvallen, die mij de keus lieten tussen deze dingen: of één der hunnen te worden, of terug te keren, of op de plaats zelf sterven. Ik zei dat ik te lang eerlijk man geweest was om nu te eindigen in gezelschap van dieven. Het ruist in mijn hart: „Mijn zoon, wandel niet met hen op de weg; weer uw voet van hun pad”. „En het tweede?” vroegen zij. Als de plaats, die ik heb verlaten, nog niet ongeschikt ware voorgekomen, zou ik haar niet hebben verlaten. Maar omdat ik het gevaarlijk achtte daar te blijven, heb ik haar de rug toegekeerd. En wat het derde betreft, gaf ik ten antwoord, dat het leven voor mij een te hoge waarde had, dan dat ik het lichtvaardig in de waagschaal zou stellen, dus de gevolgen zijn voor uw rekening als gij het mij verder lastig maakt! Daarop viel het drietal, n.l. Woesthoofd, Onbesuisd en Waanwijs op mij aan en ik trok eveneens mijn zwaard om mij te verdedigen. Bijna drie uur duurde de strijd, en gelijk gij ziet, draag ik de merktekenen hunner boosheid, terwijl zij er ook niet ongedeerd zijn afgekomen. Zij zijn eerst nu op de vlucht gegaan, vermoedelijk verschrikt toen zij het gedruis van uw voetstappen hoorden”.

Stoutmoedig: „Maar de kamp was zeer ongelijk, drie tegen één!” Verdediger: „Dat is waar, maar velen of weinigen, dat betekent hetzelfde voor hem die zegt: Ofschoon mij een leger belegerde, mijn hart zou niet vrezen; ofschoon een oorlog tegen mij opstond, zo vertrouw ik hierop. Hoeveel Filistijnen heeft Simson niet verslagen met een ezelskinnebakken!”

Stoutmoedig: „Waarom hebt gij niet om hulp geroepen?”

Verdediger: „Ik heb hulp gevraagd, maar aan mijn Koning. Ik wist dat Hij mij kon horen en ongezien mij terzijde staat, en dat was mij genoeg”.

Stoutmoedig: „Gij hebt u vorstelijk gedragen. Toon mij uw zwaard”.

Toen Stoutmoedig dit gezien had en het een poos opmerkzaam had beschouwd, zeide hij: „O, dat is een echt Jeruzalems zwaard”.

Verdediger: „Juist. Wie zulk een zwaard heeft en het weet te hanteren, behoeft zelfs voor geen duivel te vrezen, al zou hij ook verschijnen als een engel des lichts. Want zijn licht is kunstlicht, waarmee het de donkerheid van zijn ongerechtigheid niet kan bedekken. Bij het recht gebruik van dit edele zwaard vertrouwt het hart op de Heere. Men behoeft er zich niet over te bekommeren of het wel duurzaam zal zijn, want het duurt tot in eeuwigheid; het wordt nooit stomp, het gaat door tot in de verdeling der ziel en der samenvoegselen en des mergs”.

„Maar”, vraagt Stoutmoedig, „hebt gij een lange tijd gestreden; het verwondert mij dat gij niet meer vermoeid zijt”.

„Ik vocht”, zei Verdediger, „tot het zwaard aan mijn hand kleefde, en toen het was alsof mijn hand en mijn zwaard één waren en het bloed mij langs de vingers droop, vocht ik met de grootste moed. En hierin werd ik gesterkt door de heldhaftige Eliazer, één van de drie helden die met David zijn sterkte zocht in de Heere. „Deze stond op en sloeg onder de Filistijnen, totdat zijn hand moede werd, ja zijn hand aan het zwaard kleefde; en de Heere wrocht een groot heil tenzelden dage”.

Stoutmoedig: „Gij hebt welgedaan! Gij hebt tot den bloede toe tegengestaan, strijdende tegen de zonde. Gij moet bij ons blijven, met ons in- en uitgaan, want wij zijn geestverwanten!”

Nu namen zij Verdediger tot zich en wiesen zijn wonden en gaven hem enige verkwikking, en daarop togen zij tezamen verder. Stout-

moedig was ten eerste met hem ingenomen, omdat hij zulk een moedig en dapper man was, vooral daar zoveel zwakken in hun midden waren. Hij begon hem dus over vele dingen te ondervragen, en wel in de eerste plaats wat voor landsman hij was.

Het ondervragen vanuit een broederlijke belangstelling naar het innerlijke leven dient tot versterking van de innerlijke verbinding. Maar gans anders was het toen de Heere Jezus ten gerichte gesteld werd tegenover de hogepriester om ondervraagd te worden naar Zijn discipelen en Zijn leer. Daarop antwoordde Hij hen: „Wat ondervraagt gij Mij? Ondervraag degenen, die het gehoord hebben wat Ik tot hen gesproken heb, zie, dezen weten wat Ik gezegd heb”. En terecht, want wordt men ten gerichte gedaagd dan moeten de beschuldigers in de eerste plaats gehoord worden.

Maar desniettemin is het broederlijk ondervragen een zaak des gericht. Een zaak waarop de Heere in de grote dag des gericht terugkomt, zo men elkander pleistert met loze kalk. Hij wil dat wij elkander recht behandelen zodat men er mee in het gericht van Gods gerechtigheid zal kunnen bestaan. Zo deden de Emmaüsgangers en vonden elkander in dit woord: „En wij hoopten dat Hij was Degene, Die Israël verlossen zou”. In dat hopen op de Heere hadden zij elkander gevonden. Maar nu Christus, de hoop der heerlijkheid is ondergegaan in de vloekdood des kruises, bevinden zij zich in een zware beproeving, waaruit zij van hart tot hart met elkander spreken. In dat broederlijk spreken is het dus niet alleen een spreken vanuit hetgeen van de Heere geleerd en geschonken werd, maar ook vanuit het gemis der zaak. En tegelijkertijd werden deze discipelen in hun zware beproeving door hun Meester ondervraagd naar de oorzaak van hun droefheid, waarop zij wisten te antwoorden.

Het ondervragen van elkander naar de innerlijke gesteldheid van het hart, heeft zijn bestaansrecht vanuit het Woord en mag nimmer op de achtergrond gedrongen worden.

Op de vraag wat voor landsman hij was, was het antwoord van Verdediger: „Ik kom uit Donkerland. Daar ben ik geboren en mijn vader en moeder wonen daar nog. Een plaats die aan dezelfde kant ligt als de stad Verderf”.

„Ja, nu de aanleiding tot mijn reis was, mijn geliefde broeder Stoutmoedig, de volgende: Er kwam in onze stad een zekere Waarheidsvriend en hij verhaalde ons van de u welbekende Pelgrim en hoe deze de stad Verderf had verlaten, met achterlating van vrouw en kinderen, om op de pelgrimsreis te gaan, hoeveel moeilijkheden hij onderweg ontmoette en die de Pelgrim alle te boven was gekomen, totdat hij met triomfgeschal was ontvangen in de stad na het overtrekken van de rivier. Ook verhaalde hij hoe de klokken geluid werden bij zijn binnenkomen, en hoe hij in feestkledij was gehuld, en nog allerlei andere dingen die ik niet zal verhalen. Om kort te gaan, die man wist het leven en de ganse geschiedenis van de Pelgrim zo te verhalen, dat mijn hart in mij brandende werd van verlangen, en ik mij door vader noch moeder liet weerhouden om te gaan en de reis te aanvaarden”.

Op de vraag van Stoutmoedig: „Gij zijt door de enge poort op de weg gekomen, nietwaar?” werd door Verdediger vlot geantwoord: „Juist, want dezelfde man had ons gezegd, dat al onze moeite vergeefs zou zijn als wij niet door de rechte deur gingen”.

„Ziet gij wel”, zei de gids tot Christinne, „hoe de tocht van uw echtgenoot overal is bekend geworden?”

Ja, bekend geworden, want de gehele stad stond er als 't ware van overeind. Maar wat meer zegt en oneindig veel meer, is wel dit, dat zijn uitgang uit de stad verschillende burgers tot zegen is geworden, zodat zij gelijk als hij met een innige reisvaardigheid kwamen op te trekken naar Sion. Maar dat alles was de Pelgrim bij het verlaten van zijn stad nog onbekend. Tot aan de enge poort had hij geen

kontakt met echte pelgrims, en dat bleef zo totdat hij door het dal van de schaduwen des doods heen was. Het is grotelijks te waarderen in gezelschap van echte pelgrims te mogen reizen naar de Hemelstad.

Nijkerk

R.Kok

HET LIED IN DE EREDIENST

De brochure van Ds. M. C. Tanis onder bovenstaande titel is nog bij mij te verkrijgen. Toezending geschiedt na storting van f 1,60 per exemplaar op postrekening no. 652422 ten name van Ds. G. Blom te Meerkerk.

B.

Oudejaarsavond

Is het wel met U?

Bovenstaande vraag lezen wij in 2 Kon. 4 : 26. Wij zouden dit de vraag van de Oudejaarsavond kunnen noemen.

Het jaar 1970 is weer voorbij gegaan, en als wij op de grens staan van het oude en nieuwe jaar, dan is de vraag zeker passend: „Is het wel met u?” Hoe vaak stellen wij deze vraag in het gewone dagelijks leven. Het eerste wat wij doen is informeren naar de welstand, als wij elkander ontmoeten. Meestal beperkt die informatie zich tot de welstand van het lichaam, en het is maar zelden, dat die informatie zich uitstrekt ook tot de welstand der ziel. Toch is dat laatste niet het minst belangrijk.

Voor al op de oudejaarsavond mogen wij elkander wel vragen: Is het wel met uw lichaam? Is het wel met uw ziel?

Toen Gehazi de Sunamitische vrouw tegemoet kwam, vroeg hij niet alleen naar de welstand van die vrouw, maar ook naar de welstand van haar man en van haar kind. „Is het wel met u? Is het wel met uw man? Is het wel met uw kind?”

Heel het gezin werd bij die informatie betrokken. Een bijzondere reden was daartoe. Die vrouw had al lange tijd met haar man geleefd zonder kind, maar op het geloofsgebeurtenis van de profeet had zij een kind ontvangen. Dat kind was echter gestorven. Het was thuis gekomen met de klacht: „Mijn hoofd, mijn hoofd”, en toen was dat kind op de knieën van zijn moeder gestorven. Daar was dus rouw gekomen in het huis van die eerst zo verblijde en beweladigde moeder.

Ziet gij terug op het jaar 1970 dan is zulk een rouwkamer u misschien ook niet vreemd. Misschien óók een kind verloren, misschien uw man, uw vrouw, uw moeder of vader verloren. Dan heeft droefheid uw hart vervuld, want wie zou in de rouwkamer niet wenen? Die Sunamitische vrouw had echter drie bijzondere dingen geleerd. Zij had geleerd haar smart voor de Heere neer te leggen, de deur te sluiten en uit te gaan.

Wij lezen daarvan in 2 Kon. 4 : 21: „En zij ging op en leide hem op het bed van de man Gods, daarna sloot zij voor hem toe en ging uit”.

Drie dingen dus: Neerleggen, toesluiten en uitgaan.

Gelukkig als u dat leren mag ook op de oudejaarsavond 1970 om in de eerste plaats al uw smart, al uw rouw, al uw verdriet voor de Heere neer te leggen. De dichter zegt er van: „k Heb voor Uw aangezicht mijn klacht, in mijn benauwdheid voortgebracht”.

En dan.... niet in de rouwkamer blijven, dan niet in uw verdriet ondergaan, maar dan de deur achter u sluiten.

Van die Sunamitische vrouw lezen wij: „Daarna sloot zij voor hem toe”. Zij is de rouwkamer weer uitgegaan, en dat niet in een doffe berusting zonder meer, want zij is uitgegaan naar de profeet, en achter die profeet van Israël zag deze vrouw de God van Israël.

Komt dan op oudejaarsavond de vraag tot ons: Is het wel met u? en wij zouden dan moeten antwoorden: Heere, het is niet wel! Het is niet wel met mijn lichaam, het is niet wel met mijn ziel, het is niet wel met mijn man, het is niet wel met mijn vrouw, het is

niet wel met mijn kind, het is allemaal in de war! Duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart, voer mij uit mijn angst en noden.... De God van Israël is een God, Die al de noden van het leven kent en Die het zó kan maken, dat ge u verwonderen moet.

De Sunamitische vrouw heeft dat ervaren. Zij heeft haar kind als door een wonder weer terug ontvangen. De Heere heeft in het leven van die vrouw alles wel gemaakt. Zo wil de Heere alles wel maken voor allen, die op oudejaarsavond bij het Kind van Bethlehem leren komen. Dat Kind werd geboren om voor schuldige zondaren te gaan sterven. Zijn dood werd het leven voor allen, die in Hem geloven. Vluchten wij dan met al onze zorgen, met al ons verdriet, met al onze zonden, met al onze schulden tot Hem. Hij maakt het dan eeuwig, eeuwig wel!

M. Baan

Nieuwjaarsmorgen

Maar wat zal het ook nu zijn?

Deze vraag lezen wij in 1 Kon. 14 : 14.

Wij zouden dit de vraag van de nieuwjaarsmorgen kunnen noemen.

Wij staan weer voor een nieuwe jaarkring, en onwillekeurig leeft de vraag in menig hart: „Maar wat zal het ook nu zijn?”

Deze vraag werd eenmaal gesteld door de profeet Ahia. De huisvrouw van Jerobeam was tot hem gekomen om de profeet te vragen over haar zoon, die ernstig ziek was.

De boodschap van Ahia werd een boodschap van het oordeel. Haar kind zou sterven en het huis van Jerobeam zou worden uitgeroeid.

Dat oordeel was niet ver af. Het was vlak bij, en daarom mocht de huisvrouw van Jerobeam niet aan een verre toekomst denken, maar werd de volle klemtoon gelegd op het nu, „maar wat zal het ook nu zijn?”

Wij zijn vaak geneigd om het oordeel Gods steeds maar ver weg te denken, maar de Heere beklemtoont ook voor ons in bovenstaande vraag dat kleine woordje NU! Maar wat zal het ook NU zijn?

De huisvrouw van Jerobeam was nog niet thuis of haar kind was al gestorven. Dat oordeel had zich reeds voltrokken terwijl zij naar huis ging, en verder zou de Heere Israël slaan, gelijk een riet in het water omgedreven wordt. Israël zou uitgerukt worden uit het goede land, dat Hij hun vaders gegeven had, Hij zou hen verstrooien aan gene zijde der rivier, daarom dat zij hun bossen gemaakt hadden, de Heere tot toorn verwekkende (vs. 15). Zo zien wij bovenstaande vraag als met donkere oordeelswolken omkranst. Ook voor ons is dan van betekenis dat kleine woordje NU! NU in het jaar 1971 „maar wat zal het ook nu zijn?”

Het jaar dat voorbijging was reeds een jaar vol oordeel en gericht. Wat een ontzettende dingen zijn er in het jaar 1970 al gebeurd. Oorlogen, geruchten van oorlogen, hongersnoden, pestilentiën, overstromingen, aardbevingen, allerlei openbaringen van de antichrist, toenemend verval, ongeloofsopenbaringen, zedeloosheid, gezagsonderminning, een leven als in de dagen van Noach, eten, drinken, trouwen, ten huwelijk uitgevende en niet opmerkende het Maranatha: Jezus komt! Overdenkende al die dingen, die in het jaar 1970 gebeurd zijn, mag de vraag op de nieuwjaarsmorgen wel vol ontroering worden gesteld: „maar wat zal het ook nu zijn?”

Bange vrees moet het hart dan wel vervullen, waar de Heere in Zijn Woord zegt: „En nog is het einde niet!” De zeven engelen Gods maken zich op om te bazuinen, om uit te gieten de zeven fiolen van de toorn Gods! En dan te bedenken dat het oordeel zal beginnen van het huis Gods, hoe krijgt dan het woord der Schrift zijn volle klem: „En als dan de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal

dan de goddeloze en zondaar verschijnen?” „Maar wat zal het ook nu zijn?”

Toen Ahia deze vraag stelde was het kind van Jerobeams huisvrouw reeds stervende, maar God nam dat kind weg, omdat er wat goeds voor de Heere in gevonden werd. Zo zorgt God voor Zijn werk, ook in dagen van oordeel en gericht. Daar gaat het dan ook om, dat er iets goeds voor de Heere in het hart van ons en onze kinderen gevonden wordt. Dat goede in het hart van het kind van Jerobeam was geen erfgoed, want Jerobeam was een goddeloze koning, maar het was „iets goeds”, vrucht van verkiezende genade. Om dat goed gaat het voor ons en onze kinderen. Die genade belooft de Heere te willen schenken, aan ons en aan ons zaad. Daarom mogen wij nog zingen: „Het verbond met Abraham, Zijn vrind, bevestigt Hij van kind tot kind”.

Leren wij dan met onze kinderen in deze bange tijd vol oordeelsbenauwing schuilen onder de genadevleugelen van Hem, Die het gezegd heeft: „Uit de mond der kinderen en der zuigelingen heb Ik Mij lof bereid”. Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaad deelgenoot, Hij zal ze groter maken. Dan is het vandaag nieuwjaar, maar wij blijven terugzien op het kerstfeest, op dat Kind, Waarvan gezongen is: „Die miljoenen eens zaligen zal, werd geboren in Bethlehems stal”.

M. Baan

In het gehele land Leest men Bewaar het Pand

REISINDRUKKEN

3.

De tocht zou ongeveer zeven uur duren. Af en toe keken we naar buiten. Er was uren lang haast niets meer te zien dan wolken beneden ons en een blauwe lucht boven ons. De meeste tijd brachten we al lezende door. Daardoor duurde de reis niet lang. Regelmatig kwamen er verfrissingen. We kregen ook een maaltijd. We waren, denk ik, halverwege, toen we in een grote storm terecht kwamen. Volgens de berichten, die in het vliegtuig rondgeroepen werden, was het een storm met een windkracht van 180 km per uur. Het was goed te merken, want alles trilde. Na een uur waren we uit de storm. Toen waren we al dicht bij Canada. Beneden ons konden we de zee zien, door de wolken heen. Er waren duidelijk grote ijsbergen te onderscheiden, die helder glinsterden in het zonlicht.

We kwamen boven Canada. Het was helder weer. Eerst kwamen we boven vrij woest land met bergen en bossen, rivieren en meren. Later kwam de bebouwing. We zagen steden en dorpen en alleenstaande huizen en wegen, die het land doorsneden, en auto's en vrachtauto's. We vlogen op een hoogte van ongeveer 12.000 meter. De wegen leken smal en de huizen klein en de auto's veel kleiner dan kinderspeelgoed-autootjes.

We vlogen nog een paar uren boven Canada vóór we het vliegveld van Toronto bereikten, waar we zouden landen. Als we daar nooit geweest zijn, kunnen we ons haast geen denkbeeld vormen van de afstanden in dit grote land. Als we naar de westkust van Canada hadden moeten gaan, zouden we nog uren lang verder moeten vliegen!

Het vliegtuig verminderde hoogte. De riemen moesten weer vastgemaakt worden. Dat is een veiligheidsmaatregel. We daalden hoe langer hoe meer. Het beeld beneden ons werd hoe langer hoe duidelijker. We vlogen eerst nog over het Ontario-meer en draaiden om te kunnen landen. Dat geeft altijd weer een zekere spanning. Zal de landing goed verlopen? De spanning breekt wanneer de wielen van het vliegtuig de landingsbaan raken. Het

duurt dan nog even voor we op de aangewezen standplaats zijn aangekomen. De Heere heeft opnieuw veilig geleid. Dit deel van de reis is volbracht.

De riemen zijn al losgemaakt. We moeten even wachten met uitstappen tot daar vrijheid voor gegeven wordt. Vele reizigers zijn wat ongeduldig en gejaagd. Sommigen moeten nog verder reizen met een ander vliegtuig. Wij — mijn dochter en ik — zouden afgehaald worden. Door wie, dat was voor ons nog een verrassing.

Allen verlieten het vliegtuig. We moesten door de controle. Dat verliep deze keer erg vlot. Dat hebben we wel eens anders meegemaakt. Toen gingen we de koffers halen, die inmiddels al uit het vliegtuig geladen waren. Spoedig hadden we de onze gevonden. Een vorige keer had één der reizigers één van onze koffers meegenomen en de zijne laten staan. Die namen we na overleg mee. We werden daar toen — nu ook — goed opgevangen, zodat er voor gezorgd werd, dat we de volgende dag onze eigen koffer weer terug hadden. Tot onze blijdschap, want er zaten kleren in en natuurlijk ook wat cadeautjes. Nu ging alles zeer voorspoedig. We moesten nog door de douane, maar die legde geen hindernis in de weg.

Achter glazen wanden stonden velen te wachten. Ieder kijkt naar eigen familie en bekenden. We zagen al gauw de kinderen en kleinkinderen, die ons afhaalden. Het is een treffend ogenblik, wanneer je elkaar weer in gezondheid terug moogt zien. Allerlei gaat er dan door je hart en gedachten, dat zich niet laat beschrijven. We gaan daaraan voorbij.

Met zijn allen gingen we bekapt en bezakt naar de auto. Er is een grote parkeergarage van zes of zeven verdiepingen. Die is vaak helemaal vol. Onze auto was even verder op een parkeerplaats gezet. Daar gingen we per busje heen. Spoedig zaten we met zijn achten in de auto: vier volwassenen en vier kinderen. Er was ruimte over, want de auto was een busje, van wat groter formaat dan de volkswagen- en andere busjes, die hier gezien worden. Dat is voor een groot gezin gemakkelijk.

We vertrokken in de richting van Hamilton. Ancaster was onze bestemming. Het vliegtuig was ruim half zes Nederlandse tijd geland. Het was daar in Canada half één. Ongeveer anderhalf uur later stopten we bij onze dochter, die het eerst naar Canada vertrok. Het weerzien was hartelijk. We dronken er thee en moesten toen verder mee met de kinderen die ons gehaald hadden. Daar zouden we de eerste tijd van ons verblijf in Canada doorbrengen. Mijn schoonzoon heeft in zijn huis in het basement zelf een kamer gemaakt voor mij. Daar is mijn verblijfplaats. Keurig. Het doet me denken aan de opkamer voor Elia.

Door het tijdsverschil van vijf uur — in de winter is dat zes uur — was het een lange dag. We gingen ongeveer tien uur naar bed na eerst gezamenlijk de Heere erkend te hebben voor Zijn weldadigheden aan ons bewezen. We rustten in de slaap uit en ontwaakten de volgende morgen verkwikt.

Ds. Keuning, die in Hamilton staat, kwam ons verwelkomen. Dat doet goed. De volgende dag — woensdag — kwam onze oude Meerkerkse broeder van vroeger met zijn vrouw — schoonouders van mijn kinderen — en ook nog een andere ouderling met zijn vrouw, die we bij het eerste verblijf in Canada meermalen in goede vriendschap ontmoet hebben, ons opzoeken.

Enkele dagen geleden — het is nu 17 september — ontmoette ik hen in Holland, een dag vóór hun terugkeer naar Canada. Ze waren hier ruim drie weken geweest. Het was een onvergetelijke middag. De Heere maakte het wel. Er was een samenzijn in onderlinge overeenstemming en vrede.

Wat vree heeft elk, die Uwe wet bemint, Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten. Ik, HEER', die al mijn blijdschap in U vind, Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten.

B.

Voor de jeugd

Beste jongelui

Als alles volgens plannen verloopt, dan is het rondom de jaarwisseling als jullie dit nummer ontvangen. Laat ik daarom voor ditmaal beginnen, met jullie allemaal hartelijk een nieuwjaar toe te wensen.

Het jaar 1970 is weer voorbij gevlogen. We leven in een versneld tempo, is wel eens gezegd. En dat is waar ook. Een etmaal duurt nog 24 uur. Een week duurt nog 7 dagen enz., maar de haast waarmee alles gebeuren moet, geeft toch de schijn, dat de tijd veel vlugger gaat dan vroeger. Misschien dat het jullie niet zo opvalt, maar de ouderen stemmen hier over het algemeen mee in. Dat de jeugd over het algemeen hier anders over **denkt** dan de ouderen, daar is natuurlijk wel een verklaring voor te vinden. Als men jong is, dan wil men vooruit. Het kind wil naar school. Daar jaagt het naar z'n rapport. Vervolgens van de ene klas naar de andere. En als men van de school afkomt, dan wil men het leven in. Men zoekt vervolgens een meisje, of men kijkt uit naar een jongen. Allemaal, heel begrijpelijke en natuurlijke zaken. En als men zo ver is, dan hoopt men op een huis, want als het kan, wil men **toch** ook nog een keer gaan trouwen enz. Door in gedachten altijd maar vooruit te leven, jaagt men onbewust het leven zelf op en gaat het niet gauw snel genoeg. Dat jonge mensen er dus niet zo kunnen inkomen, als ouderen zeggen, dat het lijkt alsof de tijd tegenwoordig veel sneller gaat dan vroeger, dat kan ik wel begrijpen.

Ik kan ook het standpunt van de ouderen wel begrijpen, die dus van mening zijn, dat de tijd zo snel gaat. Als men in de kracht van het leven verkeert, dan heeft men normaal de top bereikt. Men zou daar dan zo graag willen blijven. Maar dat gaat niet. Het leven staat geen ogenblik stil. Men moet van de top af. Men gaat de oude dag tegemoet. En dat wil men eigenlijk liever niet. Men zou het leven zo graag vast willen houden. En dat gaat niet. Vandaar dat het de schijn heeft alsof de tijd sneller gaat dan toen men jong was.

Wanneer ik dit zo schrijf, dan schrijf ik natuurlijk in het algemeen. Ik neem aan, dat er onder mijn lezers ook jonge mensen zijn, voor wie de gang door dit leven heel moeilijk is. Misschien is een of meerdere van mijn vrienden of vriendinnen ziek. En als men dan de jaarwisseling mee maakt, dan dringen zich allerhande vragen op. Wat zal het komende jaar mij brengen? Het jaar dat voorbij ging heeft veel ellende en verdriet gebracht. Zal het nieuwe jaar zich op de oude voet voortzetten? 'Zal vernieuwde ellende m'n deel zijn? De toekomst kan voor een jong mens vaak ook zo uitzichtloos en somber zijn. Men wil dan wel vooruit, maar men kan niet vooruit. De een zit alles mee, terwijl men zelf bevinden moet, dat alles tegen zit. En blijf dan maar eens gewoon. Ik kan begrijpen, dat er dan opstand in het hart komt. Gods leidingen met de mensen, ook met jonge mensen, zijn vaak heel verschillend.

Het is een groot voorrecht als men in alles de leiding des Heeren in zijn leven op mag merken. Ik hoop dat dit jullie allen gegeven zal zijn. Als men dan voorspoed heeft op z'n levensweg, dan zal men er niet hoogmoedig op worden en zichzelf de eer geven, maar dan zal men de Heere de eer geven. Die het alles zo wonderlijk wel gemaakt heeft. En als men tegenspoed heeft, dan zal men voor opstand bewaard blijven, daar men weet, dat het de hand des Heeren is, die ons dit alles doet overkomen. Ik ben me ook bewust, dat dit alles gauw is gezegd en neergeschreven. Misschien denkt iemand wel: Je moest er zelf maar eens inzitten en meemaken wat ik meemaak, dan zou je wel anders praten. Dit kan ik ook verstaan. En toch is het waar. God kan ook nu nog psalmen in de „nacht” geven. Al is het dan nog zo donker en nog zo uitzichtloos, als men het oog naar Boven gericht **mag** hebben, naar God, van Wie alleen alle hulp komen kan, dan is het nooit uitzichtloos. Dan wordt men voor kwade gedachten omtrent de Heere bewaard. Dan weet men dat God alle dingen

kan doen medewerken ten goede. En dat Hij dat ook doen zal, bij al degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Wat dan de toekomst brengen moge, men wordt dan door des Heeren hand geleid. En aan de hand des Heeren is het altijd veilig gaan. Ook al is de weg dan moeilijk. Ik hoor dan Asaf zeggen,

'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn,
U al mijn-liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn Heil, mijn Toeverlaat.
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.

Zo te mogen leven, is een rijk leven. Het is een leven, dat de wereld niet verstaat. Die lacht er om. Die houdt zo iets voor „gekwezel”. Ik hoop echter dat het jullie jaloers zal maken. En als je er iets van kennen moogt, dat je er maar veel bij zult mogen leven.

Dan weten we niet wat het jaar 1971 in zijn schoot bergt, maar dan weten we wel, dat, zoals God het doet, zo is het goed.

De liefde denkt geen kwaad, staat er in 1 Cor. 13. En dat is zeker waar. De liefde denkt geen kwaad. Van de naaste niet, maar ook van God niet. Die het allerhoogste en eeuwige Goed is. Ik denk nu ineens weer aan dat zo rijke vers:

Wie heeft lust de Heer' te vrezen;
Het allerhoogst en eeuwig Goed?
God zal Zelf zijn Leidsman wezen,
Leren hoe hij wandelen moet.
't Goed dat nimmermeer vergaat
Zal hij ongestoord verwerven.
En zijn Godgeheiligd zaad,
't gezegend aardrijk erven.

Dat die lust **maar veel** in jullie aller harten zal mogen leven. Een mens z'n lust is z'n leven, zegt men wel eens, en dat is ook zo. Dat het dan jullie aller lust en leven zal mogen **zijn** om God te vrezen in het jaar 1971. En niet alleen in dat jaar, want dat gaat ook weer voorbij. Maar dat het je lust en leven zal mogen zijn, gedurende al de jaren van je leven. Dan heb je de Heere aan je kant. En zo God voor je is, wie of wat zal dan tegen je zijn? Niets en niemand.

Wie lust heeft om de Heere te vrezen, die heeft de Heere lief. En nu kom ik **nog** even terug op datgene wat ik de vorige keer geschreven heb. Wie met het recht Gods te doen krijgt, en het vanuit de liefde tot God met God eens is, al zou hij moeten verloren gaan, die kan daar natuurlijk niet bij blijven staan. Want verloren gaan is dan voor zulk een mens,

INGEZONDEN

Het veelbewogen jaar 1970 spoedt ten einde. Een jaar van verval en **afval**. Denk b.v. aan het kraken van zwembaden op Gods dag, aan anarchie en zedeloosheid, massale Godsverlating. Mogen wij dan in zulk een tijd nog lijdelijk toezien, dat ons volk wordt verleid en misleid? Evenals Luther en Calvijn en ook een Da Costa de goden van de tijd hebben bestreden, zo dienen wij het nu te doen. Daarom is er alle reden om uw steun te geven aan de Stichting Reformatorische Publikatie, die per 1 april 1971 een positief Reformatorisch Dagblad wil doen uitgeven. U begrijpt, dat er voor deze enorme zaak nu eenmaal veel geld nodig is. Hebben wij het er ook voor over? Welnu, maak het dan nog in orde vóór het jaar ten einde is en stort daarom nog heden uw gift — het mag een offer zijn — op giro 159 99 99 van de Stichting Reformatorische Publikatie te Driebergen. Namens het bestuur bij voorbaat heel veel dank.

Boekbespreking

Dit Koningskind door S. M. v.d. Galiën Uitgeverij „De Vuurbaak” — Groningen

Dit boek bevat een mooi verhaal. De hoofdfiguur is een kind van een jaar of vijf, dat geestelijk achter komt. Dat geeft allerlei moeilijkheden in het gezin. Na veel moeite komt het kind in een verpleeginrichting, waar het op zijn plaats is. Daar treffen we toegewijde verpleegsters aan. Op de voorgrond komt een meisje, dat daar al jaren met veel liefde en begrip voor de verpleegden werkt.

Alles wordt treffend verhaald. Het is leerzaam. Het is goed zo'n boek te lezen om meer begrip te krijgen voor dergelijke kinderen en voor de zorgen, die dit meebrengt. In geestelijk opzicht zouden we wat meer diepgang begeerd hebben. De uitgave is keurig, in linnen band. Het boek telt 193 blz en kost f 8,50.

die God lief heeft, het ergste wat er is. En waarom is dat **nu** het ergste? Niet omdat men dan alle mogelijke en onmogelijke pijnen zal moeten lijden, **doch** omdat men dan eeuwig buifen de zalige gemeenschap met God zal moeten verkeren. Men moet dan eeuwig „buiten” zijn, waar de honden zijn en de tovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft en doet. Qp. 22 : 15. Daar moet men eeuwig God vloeken en God horen vloeken. En dat is voor het liefhebbende hart een onmogelijke zaak. Men gaat dan uit diepten van ellenden — want daar verkeert men dan echt in — roepen met mond en hart, tot God, Die alleen heil kan zenden: O Heere, aanschouw mijn smart.

Voor de zulken nu, die het wezenlijk om God te doen is, wil de Heere Zich betonen, een genadig God te zijn. Maar dan in Christus. Want buiten Christus is God voor de zondaar een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wie niemand wonen kan. Maar in Christus is Hij een verzoend God en Vader, voor de grootste en snoodste der zonderen. Beste vrienden, ziet daar voor jezelf deel aan te krijgen. Rijker is er op deze wereld niet denkbaar.

De volgende keer nog iets meer hierover.

Nogmaals met de beste wensen voor ziel en lichaam in het jaar 1971, nemen we nu weer afscheid van jullie.

Jullie aller

Ds. H. C. v.d. Ent.

SCHOLENGEMEENSCHAP „DE DRIESTAR”

te Gouda

Voorlopige aanmelding van leerlingen

voor het schooljaar 1971/1972 voor de:

- X **Opleiding voor onderwijzer(es)**
toelatingseisen:
diploma gymnasium, lyceum, h.b.s., m.m.s. of h.a.v.o.
- X **Havo-afdeling**
toelatingseisen:
diploma mulo of mavo (4-jarig), overgangsbewijs van klas 3 naar 4 gymnasium, lyceum, h.b.s., m.m.s. of h.a.v.o.
- X **Mavo-ivo-afdeling**
toelatingseisen:
goed eindrapport lagere school.
Deze afdeling is zeer geschikt voor schipperskinderen.

Leerlingen, die niet heen en weer kunnen reizen, kunnen worden gehuisvest in één der internaten. Er zijn afzonderlijke internaten voor jongens en meisjes en voorts voor kweekschool-havo-leerlingen enerzijds en mavo-ivo-leerlingen anderzijds.

Aanmeldingen *schriftelijk* en zo spoedig mogelijk i.v.m. het aanvragen van Rijksstudietoelagen bij de direktie van Scholengemeenschap „De Driestar”, Ronsseweg 557, Gouda (telef. 01820-16842).

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis.

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** en **kerstboeken** houden wij ons gaarne aanbevolen.

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

Een goede nachtrust zonder een slaaptablet? In deze gejaagde en gespannen tijd is dit voor velen niet meer mogelijk. Doch zij kennen niet onze veilige

ZENUWKRUIDEN

Gespannen zenuwen komen weer tot rust; angsttoestanden en nachtelijke tobberijen worden verjaagd en een goede nachtrust bevordert! Kuur voor een maand f 6,75 (GEEN bijkomende kosten!)

DROGISTERIJ SIKKING

BARREVOETESTR. 5, HAARLEM
Tel. 023-312882. Giro